

янството въ българските земи и съ това крѣпили славянските народности въ империята. Отъ много архивни извори научаваме за голѣмото единение между българи и дубровчани и отрицателното отношение на последните къмъ турцитѣ. Срещани сѫ чести оплаквания отъ турската тирания, отъ която не рѣдко страдали дубровчаните. Общата християнска участъ тѣ изпитали при Чипровското възстание презъ 1688 г., когато българи и дубровчани се опитали да смѣкнатъ турското иго. Отъ тогава дубровнишките колонисти, които и безъ това били конкурирани силно отъ търговците на голѣмите европейски държави, сѫ започнали да се изселватъ бѣрзо отъ българските земи. Единствено място, кѫдето се задържали тѣ още нѣколко десетки години, билъ града Русе. Редомъ съ засиления дунавски трафикъ отъ началото на 18 в., който довелъ голѣмата австрийска търговия предъ прага на Турция и последните нѣколцина, съвсемъ побългарени дубровчани въ Русе, напуснали този край на България, за да се изгубятъ завинаги за българския народъ. Това съвпада съ бѣрзия упадъкъ на Дубровникъ и коренната промѣна въ политическото положение на далматинското крайбрѣжие, при което цѣлия този край загубилъ своята свобода. Края на дубровнишката република означавалъ край и на нейната външна търговия и прекъжване на стопанските връзки съ свѣта. Намаленъ двойно и тройно по броя на жителите си, градътъ се приbralъ отново вътре между стените на крепостта, за да разкрие днесъ на близки и далечни посетители прелестите на единъ привлекателенъ градъ, загънатъ отъ вѣчно зелени палми и кипариси и като единствено богатство да поднася на чужденца своята архивна съкровищница, която още носи духа и спомените на голѣмото и минало величие на рада.